

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Wijziging BAM-statuten

1. INHOUDELIJK

De statuten van de naamloze vennootschap van publiek recht Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel werden bij besluit van de Vlaamse Regering op 20 juni 2003 vastgesteld. Zij werden voor het laatst gewijzigd op 15 november 2013.

Artikel 13 §1 van de statuten van BAM bepaalt dat “Onverminderd strengere wettelijke bepalingen, kunnen de statuten slechts gewijzigd worden door een besluit van de algemene vergadering, genomen met een drie vierde meerderheid van stemmen en na goedkeuring door de Vlaamse Regering.”

Het kapitaal van BAM bedraagt € 822.235.000. De Vlaamse Regering heeft eerder beslist om het kapitaal te verhogen door inbreng in geld, met € 350.000.000 te volstorten voor 25%. De Vlaamse Regering heeft eerder ook beslist om de samenstelling van de raad van bestuur te wijzigen door het maximum aantal bestuurders te brengen op tien i.p.v. negen (VR 2018/17 – punt 0032).

Sinds de oprichting in 2003 zijn een aantal nieuwe inzichten gegroeid inzake optimale structurering van de governance van dit soort naamloze vennootschappen van publiek recht. Daarbij is de vraag ontstaan of het niet aangewezen is de statuten zgn. “te moderniseren”, waarbij inzichten zijn afgeleid uit de wijze waarop de Werkvennootschap statutair werd ingericht.

Tenslotte werd na een jarenlange discussies tussen overheden en burgerbewegingen op 15 maart 2017 het Toekomstverbond gesloten over de mobiliteit en leefbaarheid in de Antwerpse regio. Het belang van dit Toekomstverbond is groot. Het maakte een einde aan jaren van impasse rond het dossier van de Oosterweelverbinding. Deze overeenkomst komt ten goede zowel aan de mobiliteit als aan de leefbaarheid en de volksgezondheid in de Antwerpse regio.

Het beleidsdomein MOW en BAM zien zich met de uitvoering van dit Toekomstverbond voor een aantal bijzondere uitdagingen geplaatst:

- De start van de vervoerregio Antwerpen
- De organisatie van een werkgemeenschap, waar overleg over mobiliteit en leefbaarheid aan werkbanken wordt georganiseerd met burgerbewegingen, belangrijke maatschappelijke actoren en politieke vertegenwoordigers

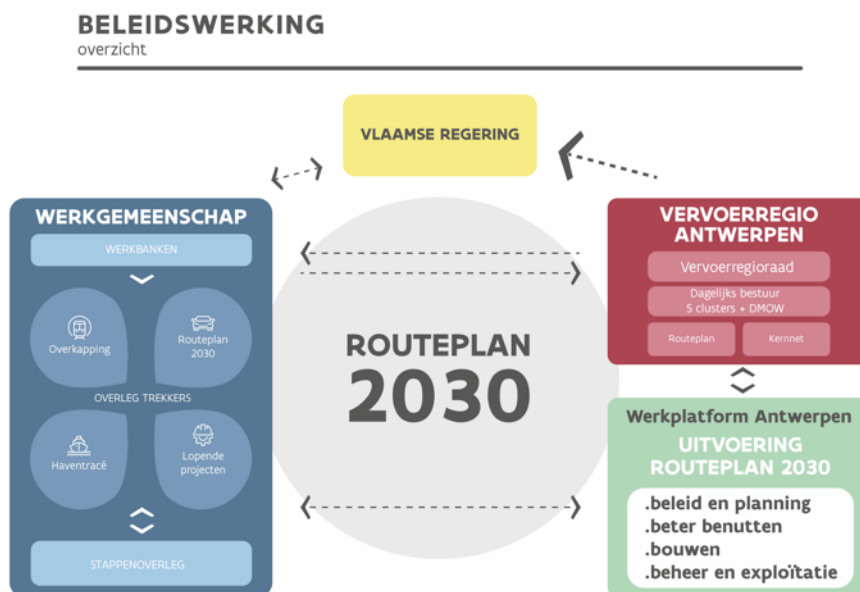
- De uitwerking van het Routeplan 2030 als mobiliteitsvisie voor de toekomst en om invulling te geven aan de mobiliteitsdoelstellingen voor de Antwerpse regio
- Het opzetten van een doeltreffende minder-hinder aanpak voor de Antwerpse vervoerregio en waar nodig of aangewezen in de aangrenzende regio's.
- Het integreren van de verschillende opdrachten, het verzorgen van de informatiestromen en het rapporteren aan het politiek stuurcomité en het Vlaams parlement.

De uitdaging om de Antwerpse regio bereikbaar te houden en tegelijk grootschalige infrastructuurwerken te organiseren vergen een slagkrachtige organisatie. Mega-infrastructuurprojecten vergen een organisatie die zich eenduidig hierop kan toeleggen. Hetzelfde geldt voor coördinerende taken over modi, agentschappen en besturen heen, vooral in een overbelaste en complexe Antwerpse regio.

Het Toekomstverbond (15 maart 2017) heeft hiertoe het Antwerpse Werkplatform gedefinieerd en de taken opgelijst. Het Politiek Stuurcomité (18 september 2017) heeft het Werkplatform in vier clusters gegroepeerd :

- Beleid en planning
- Beter benutten
- Bouwen
- Beheer en exploitatie

Figuur 1 geeft schematisch de verschillende organisatorische en bestuurlijke onderdelen en de onderlinge wisselwerking.

Figuur 1: werking toekomstverbond

Daarom is het noodzakelijk om enerzijds de samenwerking tussen BAM en het beleidsdomein MOW te versterken d.m.v. een procesmanager Toekomstverbond voor de uitwerking en implementatie van Routeplan 2030, de organisatie van de Werkgemeenschap, de integratie van de diverse processen en de rapportage.

En anderzijds de NV BAM te ontdebellen in:

- een entiteit " BAM@Uitvoeringen* " die zich exclusief richt op de realisatie van de Oosterweelverbinding en andere toegewezen opdrachten (zoals onder meer P+R's en bijhorende leefbaarheidsprojecten, overkappingen...)

- en een entiteit “ BAM@Routeplan 2030*“ die coördinerende taken opneemt zoals impact management en ondersteunende beleidsexpertise. Deze entiteit zal de samenwerking binnen de werkgemeenschap actief ondersteunen en coördineren. Zo ontstaat binnen het werkplatform een geïntegreerde werking tussen het team van de NV BAM, het departement MOW en de uitvoerende agentschappen van het beleidsdomein. De coördinatie van dit nieuwe team wordt toevertrouwd aan Jan Van Rensbergen (huidig CEO BAM NV), die zal optreden als Procesmanager toekomstverbond. Het projectteam staat in voor de multimodale coördinatie en beleidsvoorbereiding, de minder hinder organisatie, de regietaken en ondersteuning van de vervoerregio en de werkgemeenschap, de communicatie, integratie en rapportering.

NB: *Het betreft een werknaam voor beide entiteiten

Met deze ontduubeling schermen we de uitvoeringsfase Oosterweelverbinding af van andere uitdagingen binnen de Antwerpse vervoerregio, wat tot een betere risicobeheersing tijdens de bouwfase zal leiden van dit project. De scope en complexiteit van de aanleg van de derde Scheldekruising, overkappingen, gestapelde P+R's en eventuele toekomstige projecten die deel uitmaken van het Routeplan 2030 vraagt om een projectorganisatie gericht op een efficiënte uitvoering van deze door de Vlaamse Regering toevertrouwde projecten.

Daarnaast dienen beleidsvoorbereidende taken, projectinitiatie en participatieprocessen gecoördineerd opgenomen te worden binnen het beleidsdomein MOW o.l.v. een procesmanager Toekomstverbond die namens de secretaris-generaal van het departement MOW gemandateerd is om de beleidsprogrammatie uit te werken en te vertalen in het geïntegreerd investeringsplan van het departement MOW. Het is met name voor dit takenpakket dat een aanpassing van de statuten noodzakelijk is die de rol van de procesmanager onafhankelijk positioneert van één van deze uitvoeringsorganisaties, zijnde de BAM.

Het impactmanagement blijft daarbij de operationele link tussen de ‘BAM@uitvoeringen’ en ‘BAM@Routeplan2030’ en zal naast de onmiddellijke operationele doorwerking op het terrein tijdens de uitvoering van de werken aan de Ringzone als opstap dienen voor de bredere doelstelling binnen het Toekomstverbond richting een duurzame mobiliteit in de Antwerpse regio.

De voorgestelde statutenwijzigingen worden in wat volgt toegelicht:

In artikel 1, vorm, naam, wordt de nieuwe wet op de insolventie van ondernemingen ingevoegd ter vervanging van de wetgeving inzake het gerechtelijk akkoord en het faillissement.

In artikel 5, kapitaal en aandelen, wordt de kapitaalverhoging verwerkt.

In artikel 11 en 12, bijeenroeping en beraadslaging algemene vergadering, wordt de bijeenroeping en de beraadslaging van de algemene vergadering gealigneerd op de mogelijkheden van het wetboek vennootschappen. Zo wordt het stemmen vanop afstand per brief uitgebreid naar elektronisch stemmen en wordt de schriftelijke besluitvorming mogelijk gemaakt.

In artikel 15, samenstelling raad van bestuur, wordt het maximum aantal bestuurders op tien bepaald en wordt de commissaris-generaal voor het Masterplan Antwerpen geschrapt omdat die functie niet meer bestaat.

Artikel 17, beraadslaging raad van bestuur, maakt vergaderingen per telefoon- en videoconferentie mogelijk, alsook het geven van volmacht per e-mail. Tevens wordt voor de bestuurders die een belangenconflict hebben, bepaald dat ze niet deelnemen aan de beraadslaging en stemming overeenkomstig het decreet deugdelijk bestuur.

Artikelen 19, algemeen manager, wordt vervangen door de vennootschapsrechtelijke werking waar de raad van bestuur de persoon of personen bevoegd voor dagelijks bestuur benoemen. Artikel 20, managementcomité, wordt geschrapt, gelet op de hiervoor vermelde governance. Artikel 14 wordt aan die wijziging aangepast.

Artikel 21 overlegcomité, wordt ook geschrapt aangezien het overlegcomité niet meer bestaat.

Overall wordt de term 'algemeen manager' vervangen door 'de personen bevoegd voor het dagelijks bestuur' (artikel 10 Algemene vergadering-samenstelling) en door 'de persoon bevoegd voor het dagelijks bestuur', voor ondertekening van afschriften.

Er worden twee nieuwe artikelen ingevoegd, één (nieuw artikel 15) dat de oprichting van adviserende comités mogelijk maakt en één (nieuw artikel 16) dat de oprichting van een directiecomité mogelijk maakt.

Het ontwerp van akte en ontwerp van nieuw gecoördineerde statuten, zijn in bijlage.

Ten slotte zal de algemene vergadering de delegaties aan de algemeen manager, waartoe ze beslist heeft, herroepen gelet op bovenstaande statutenwijzigingen.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

De Vlaamse Regering besliste op 22 december 2017 dat BAM een verhoogde beheersvergoeding van 12.708.000 euro zal aanwenden ter dekking van de algemene kosten en werkingsmiddelen voor de niet-Oosterweelgebonden taken van BAM, waarvan 8.000.000 euro voorbehouden voor de realisatie van de P&R faciliteiten. Er zal jaarlijks een programma opgemaakt worden dat het kader zal vormen voor de uitgaven.

In bijlage het advies van de Inspectie van Financiën d.d. 4 juli 2018. In wat volgt wordt ingegaan op de geformuleerde opmerkingen:

- De chronologie van de beslissingen werd aangepast zodat de goedkeuring van de statutenwijziging door de Vlaamse Regering volgt op een beslissing van de (Bijzondere) Algemene Vergadering van de BAM NV. De Bijzondere Algemene Vergadering heeft plaatsgevonden op 3 september 2018.
- De rapportering van beide entiteiten aan haar raad van bestuur, haar directiecomité, aan haar algemene vergadering en haar interne bevoegdheidsregeling met inbegrip van de delegatiebevoegdheden voor het gunnen van overheidsopdrachten werden verduidelijkt en voorgelegd ter goedkeuring aan de Raad van Bestuur van BAM op 31 augustus 2018.
- De wijze van rapportering van de twee entiteiten aan haar Raad van Bestuur en regeringscommissarissen verloopt aan de hand van maandelijkse vergaderingen en kwartaalrapportages, een aparte begrotingsopvolging en analytische kostenrapportering
- Er is tot op heden geen directiecomité opgericht gezien het ontbreken van de noodzaak (de statuten maken dit mogelijk indien dit in de toekomst nuttig zou blijken).
- De rapportering aan de Algemene Vergadering van BAM NV verloopt aan de hand van een geïntegreerde en geconsolideerde rapportage (jaarrekeningen, jaarverslag) voor aan de

Algemene Vergadering (niet elk van de entiteiten apart), met specifieke aandacht voor de verschillende taken die de organisatie opneemt en een rapportering over de aanwending van de jaarlijkse beheersvergoeding. Deze rapportage wordt voldoende gedetailleerd zodat ze inzage geeft in de resultaten van de diverse onderdelen.

- De interne bevoegdheidsregeling werd inmiddels uitgewerkt en goedgekeurd op de Raad van Bestuur van BAM NV van 31 augustus 2018 en ter kennisgeving medegedeeld aan de Bijzondere Algemene Vergadering van 3 september 2018
- Er wordt in de organisatie een strikte scheiding voorzien te worden tussen beide entiteiten met specifieke aandacht en duidelijke rapportering over de aanwending van de beschikbare middelen. Beide entiteiten staan onder de leiding van een andere Algemene manager die bevoegd is voor zijn eigen entiteit. De Raad van Bestuur van BAM NV houdt het globale overzicht en de verantwoordelijkheid over beide entiteiten.

Het begrotingsakkoord werd bekomen op 25 september 2018.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Nihil

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Nihil

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering keurt de statutenwijzigingen van de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM NV), zoals beslist door hun buitengewone vergadering op 3 september 2018, en zoals opgenomen in de akte in bijlage, goed zodat de opschortende voorwaarde vervuld is en deze statutenwijzigingen uitwerking hebben;

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn

Ben WEYTS

Bijlagen:

- akte statutenwijziging BAM